

Nr 85.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m.; given Stockholms slott den 20 februari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20
februari 1942.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för handels- och folkhushållningsdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m. samt anför därvid följande:

Vid upprepade tillfällen under de senare åren har från olika håll gjorts gällande, att tulltaxans bestämmelser angående silke och silkesvaror vore föråldrade och medförde en alltför hård beskattning av vissa varor. En ingående revision har påyrkats, vid vilken de av konstgjort silke tillverkade artiklarna ansetts böra upptagas i taxan under särskilda nummer med lägre tullsatser än varorna av natursilke. Frågan behandlades av 1938 års tulltaxerevision, som i sitt den 17 december 1938 avgivna betänkande nr 1 bland annat uttalade, att konstsilkevarorna numera i stor utsträckning fått samma karaktär av nödvändighetsartiklar som exempelvis ylle- och bomullsvarorna. Framställningen om en allmän nedsättning av finanstullarna å konstsilkevaror vore ur denna synpunkt väl värd beaktande. Med hänsyn till de statsfinansiella konsekvenser, som en sådan tullnedsättning sannolikt skulle medföra, funno de sakkunniga emellertid lämpligt att endast föreslå vissa partiella ändringar, vilka huvudsakligen hade till syfte att undanröja några mera framträdande hårdheter och oformligheter. Dessa förslag upptogos i proposition nr 205 till 1940 års lagtima riksdag och blevo även av riksdagen antagna.

Frågan har därefter gjorts till föremål för fortsatt utredning inom finansdepartementet. Utredningen har verkstälts av byråchefen i generaltullstyrelsen C. E. L. Sandquist, som hösten 1940 framlagt en *P. M. med förslag till ändringar av gällande tullar å vissa varor av konstgjort silke.*

Över nämnda promemoria ha utlåtanden den 6 november 1940 avgivits av *kommerskollegium*, som vid utlåtandet fogat yttrande i ämnet från *textilrådet*, samt, i vad avser förslaget tulltekniska utformning, av *generaltullstyrelsen*, som tillika ingivit yttrande av tullbehandlingsinspektionen i Stockholm.

1940 års promemoria.

Olika slag av silke. Inledningsvis har i berörda promemoria lämnats en redogörelse för vilka olika material för framställning av spånadsvaror, som förekomma i marknaden under benämningen silke. Härutinnan anföres i huvudsak följande.

De olika slagen av silke uppdelas vanligen i två huvudgrupper. Till den ena hänföres det *naturliga* och till den andra det *konstgjorda* silket.

Natursilket, vilket anses utgöra det mest värdefulla av alla spånadsämnen, erhålles från vissa fjärilslarver. Inom denna grupp göres skillnad mellan *mullbärssilke*, som även benämnes *äkta silke*, och *vildsilke*, till vilket räknas *tussahsilke*. Dubbla och skadade kokonger liksom även vissa avfallsprodukter tillvaratagas och kunna efter beredning användas som material för tillverkning av garn. Sådant silkegarn förekommer i handeln under flera olika namn, t. ex. *bourette-*, *flock-*, *florett-* och *chappe-* eller *schappesilke*.

Spånadsfibrer framställas numera i stor utsträckning på artificiell väg, och nya produkter komma ständigt i marknaden. Detta förhållande har lett till en viss osäkerhet i fråga om klassificeringen av de olika fibrerna. Alla konstgjorda spånadsfibrer, som äro framställda av cellulosa i långa längder, kunna emellertid betraktas som *konstgjort silke* i egentlig mening. Tre olika slag av dylikt silke förekomma nu i handeln, nämligen *acetatsilke*, *kopparsilke* och *viskossilke*, vilka alla erhållit sin benämning efter tillverkningsmetoden. Med egentligt konstsilke likställas i tullhänseende *nylonfibern* och *pe-ce-fibern*, vilka utgöra syntetiska fibrer och enligt uppgift bestå av polymeriserade amider respektive polymeriserad vinyklorid.

Konstgjorda spånadsfibrer tillverkas även i mindre längder. Dessa fibrer spinnas till garn på samma sätt som ull och bomull, antingen enbart eller i blandning med andra spånadsämnen. Uttrycket *kortfibrigt konstsilke* användes stundom såsom en gemensam beteckning å dessa fibrer. De tillverkas liksom det egentliga konstsilket i allmänhet av cellulosa och kallas då vanligen *cellull*, *cut rayon*, *staple fibre*, *stapelfaser* eller *zellwolle*. Såsom exempel på förekommande handelsbenämningar å fibrer av här ifrågavarande slag må anföras *acetafaser* och *celafil* (acetatcellull), *cuprama* (kopparscellull) samt *sniafiocco* och *vistra* (viskoscellull).

Under de sista åren har man i vissa länder börjat tillverka konstfibrer i mindre längder av kasein. Detta ämne liknar till sin kemiska sammansättning ull, och fibrerna benämnas även *kaseinull*. *Lanital* (lana italiana), *lactofil* och *tiolan* äro olika handelsbenämningar på kaseinull.

Tullpolitiska data. I promemorian framhålles, att vävnader och andra artiklar av silke på grund av sin lyxbetonade karaktär ända sedan äldre tider varit ett i många länder utnyttjat beskattningsobjekt. Skatten har utgått i form av särskilda tillverknings- eller omsättningsskatter, tullar eller andra importavgifter. Även i vårt land ha varor av silke under olika tidsperioder varit föremål för sådan lyxbeskattnig. Så är fallet jämväl för närvarande, i det att garn av natursilke och av egentligt konstsilke är underkastat tull och produktionsskatt (accis), medan varor, tillverkade av dylikt garn, äro åsatta mer eller mindre höga finanstullar. Beträffande tillkomsten och den vidare

utvecklingen av denna beskattning, särskilt i vad den gäller tullarna, anföres i promemorian:

Enligt tidigare gällande bestämmelser beräknades tullen för silke och varor därav vid införsel till vårt land i stort sett efter samma grunder, vare sig silket utgjordes av naturprodukten eller ett konstgjort material. Från och med den 1 december 1911, då ny tulltaxa trädde i kraft, voro rått, ofärgat natursilke samt oblekt och vitt konstsilke i större uppläggningar fria från tull. För annat silke utgick tullen, om varan infördes i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, med 2 kronor 50 öre och eljest med 2 kronor för kilogram. 1911 års tulltaxa upptog vidare till en början följande tullsats för här nedan angivna varor, innehållande silke, nämligen för helsiden och helsidenband 6 kronor, för vanlig halvsidenvävnad och halvsidenband (icke plyschartade) 3 kronor samt för strumpstolsarbeten 9 kronor, allt för kilogram räknat. Silkesspetsar voro belagda med en tull av 12 kronor för kilogram, och tullsaterna för i taxan ej särskilt nämnda sömnadsarbeten av vanliga hel- och halvsidenvävnader varierade mellan 5 kronor 50 öre och 14 kronor för kilogram.

Under år 1921 genomfördes av statsfinansiella skäl en höjning av tullarna för ett stort antal varor i överensstämmelse med ett av tullavdelningen inom 1919 års tull- och traktatkommitté utarbetat förslag. Denna tullhöjning drabbade åtskilliga varor, innehållande silke. I fråga om följande artiklar vidtogs sålunda den ändring i tullen, som framgår av nedanstående uppställning.

V a r u s l a g :	T u l l f ö r k g.:	
	t. o. m. % 1921 kronor	fr. o. m. % 1921 kronor
helsiden och helsidenband	6: —	20: —
halvsiden och halvsidenband (med vissa undantag)	3: —	10: —
strumpstolsarbeten av silke, andra än glödstrompor	9: —	30: —
spetsar av silke	12: —	40: —
sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda, av hel- och halvsiden	5: 50—14: —	12: 50—30: —

Sedan det påvisats, att svårigheter ej längre föreläge att skilja blekt konstsilke från den oblekta varan, beslöt riksdagen år 1922, att blekt konstsilke i större uppläggningar skulle likställas med färgat silke och sålunda draga en tull av 2 kronor för kilogram. Ändring i tulltaxan i överensstämmelse med detta beslut trädde i kraft den 23 april 1922.

Då bevillningsutskottet i betänkande till 1921 års riksdag förordade höjning av åtskilliga finanstullar, framhöll utskottet, bland annat, att avsikten med tullförhöjningarna uteslutande vore att bereda förstärkning åt statskassan under en tid med sinande statsinkomster samt att en ny industrigren följaktligen icke kunde påräkna, att de högre tullsaterna skulle äga giltighet under längre tid än som påkallades av det skäl, som, om de komme till stånd, vore ensamt bestämmande. Med åberopande av vad bevillningsutskottet sålunda framhållit, hemställde en motionär vid 1923 års riksdag (II: 123), att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och därpå grundat förslag till sådan ändring i tulltaxan, att icke de tullförhöjningar å varor under avdelning VIII (d. v. s. spånadsämnen och därav framställda varor), som genomförts av statsfinansiella skäl, kunde utnyttjas av inhemska tillverkare. I anledning härav anhöll riksdagen i skrivelse den 20 mars 1923

(nr 58), att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, vilka åtgärder borde vidtagas, för att den av 1921 års riksdag beslutade höjningen av tullsatserna vid de till avdelning VIII A i tulltaxan hörande rubrikerna för silkesvaror, i vad dessa rubriker omfattade varor av konstgjort silke, icke skulle medföra andra verkningar än de av riksdagen avsedda, samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Kungl. Maj:t lämnade kommerskollegium och generaltullstyrelsen i uppdrag att gemensamt verkställa den begärda utredningen, och ämbetsverken framlade resultatet av sitt arbete i underdånigt utlåtande den 27 februari 1924. I detta utlåtande framhöllo ämbetsverken till en början, att det i vissa fall kunde vara förenat med svårigheter att skilja konstsilke från natursilke. En uppdelning av tulltaxans rubriker för varor av silke skulle vidare komma att verka försenande på tullbehandlingen, vilket särskilt bleve fallet, då mikroskopisk undersökning erfordrades för varans rubricering. Denna omständighet borde dock enligt ämbetsverkens förmenande icke tillmätas allt för stor betydelse. Emellertid framhöllo ämbetsverken, att det vid ett särskiljande i tullhänseende av konstsilkevaror från varor, tillverkade av natursilke, bleve nödvändigt att vid tulltaxeringen ur varorna uttaga ett antal fibrer eller trådar för undersökning. Det förelåge då viss risk för att varorna bleve skadade, och detta gällde särskilt i fråga om strumpstolsarbeten och snörmakarkärl. Olägenheterna i nu berörda avseende skulle enligt ämbetsverkens förmenande bliva särskilt kännbara för mindre importörer, som införde endast ett fåtal artiklar av varje slag.

Sedan kommerskollegium och generaltullstyrelsen behandlat de förutsättningar, som beträffande olika varor av konstsilke kunde anses föreligga för ett utnyttjande av de vid 1921 års riksdag beslutade tullförhöjningarna på sätt som icke varit avsett, förklarade ämbetsverken sig anse, att det i riksdagens skrivelse angivna syftet lämpligast kunde tillgodoses genom en nedsättning av tullsatsen för strumpstolsarbeten av silke, andra än glödnät, från 30 till 20 kronor för kilogram. Då materialet i sådana varor företrädesvis utgjordes av konstsilke, behövde man enligt ämbetsverkens mening icke med nödvändighet göra någon uppdelning och fastställa lägre tullsats för artiklar av konstsilke än för de övriga.

Den av ämbetsverken sålunda ifrågasatta tullnedsättningen kom emellertid till stånd först under år 1926.

Handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Tyska riket den 14 maj 1926 medförde betydande ändringar i de gällande svenska tullbestämmelserna i fråga om silke och varor därav. Sålunda upptogs i tulltaxan särskilda rubriker för ospunna konstsilkefibrer och andra motsvarande på konstlad väg ur cellulosa framställda spånadsfibrer i mindre längder samt för garn av dylika fibrer utan inblandning av annat silke. Tullen, som för dessa varor tidigare utgått med 2 kronor per kilogram, nedsattes för fibrerna till 15 öre och för garnet till 50 öre per kilogram. Vidare infogades i tulltaxan under avdelningen för silke den allmänna bestämmelsen, att vid tullbehandling av till avdelningen hänförliga spånadsvaror, tillverkade av garn av nyssnämnda beskaffenhet, sådant garn skulle, med vissa undantag, i tullbehandlingshänseende likställas med garn av ull. Härigenom sänktes tullen för bland annat vissa vävnader från 10 eller 20 kronor till 2 kronor 25 öre per kilogram. I detta sammanhang uppdelades rubrikerna för helsiden och helsidenband i två positioner på det sätt, att varorna av konstgjort silke (d. v. s. långfibrigt sådant) skildes från motsvarande artiklar av natursilke. Tullsatsen för konstsilkeprodukterna nedsattes från 20 till 15 kronor per kilogram. Slutligen förverkligades kommerskollegii och generaltullstyrelsens i det föregående

de omnämnda förslag till ändring av tullen å strumpstolsarbeten av silke, i det att denna tull sänktes från 30 till 20 kronor för kilogram. Tullnedsättningen utgjorde emellertid här i verkligheten betydligt mer än 10 kronor för kilogram, enär den nya tullsatsen fastställdes att gälla för rena nettovikten, under det att tullen tidigare beräknats å nettovikten med tillägg av visst emballage. I propositionen till riksdagen (nr 223 år 1926) framhölls i denna punkt att strumpstolsarbeten av silke på senare tiden blivit föremål för tillverkning inom landet i icke oväsentlig omfattning. Detta förhållande kunde emellertid anses utgöra en anledning att icke hysa större betänkligheter mot en måttlig nedsättning av tullen. Den höga tullsatsen hade införts i avsikt att tjänstgöra såsom finanstull, vilket förhållande riksdagen vid tullförhöjningens tillkomst uttryckligen betonat, och en nedsättning stode därför i god överensstämmelse med de direktiv riksdagen lämnat i syfte att förekomma, att de införda lyxtullarna komme att utnyttjas såsom skyddstullar. De i anledning av traktaten med Tyskland nedsatta tullsatserna trädde i kraft den 1 augusti 1926.

1925 års tulltaxerevision hade enligt sitt uppdrag att undersöka, huruvida och i vad mån i tulltaxan vidtagna förändringar medfört ej avsedda verkningar, vilka kunde påkalla korrigeringar. Efter verkställd utredning i ämnet anförde de sakkunniga i sitt betänkande den 12 september 1927 (sid. 161), att det icke kunde undvikas, att i ett eller annat fall en uteslutande såsom finanstull avsedd tullsats med tiden fått karaktär av skyddstull. I första rummet gällde detta tullsatserna å vissa sidenvaror. Med den framskjutna ställning, som konstsilket kommit att intaga bland spånadsämnen, hade frågan angående tullen å varor av konstsilke blivit allt mera aktuell. Särskilt gällde detta strumpstolsarbeten av konstsilke men även vävnader och band, helt eller delvis bestående av detta spånadsämne. Visserligen hade tullen å trikåvaror av konstsilke genom handelstraktaten med Tyska riket nedsatts från 30 till 20 kronor för kilogram, men även sistnämnda tullsats vore obestriddligen högre, än som kunde anses motiverat uteslutande ur tullskyddssynpunkt. Enahanda vore förhållandet, om också i mindre påfallande grad, beträffande tullsatserna å vävnader och band, innehållande konstsilke. Då emellertid en nedskrivning av tullsatserna till en ur tullskyddssynpunkt lämpligare höjd måste grundas på en ingående undersökning av alla på frågan inverkan faktorer, vilken krävde, bland annat, medverkan av industriell sakkunskap, och då därtill komme att en nedsättning av tullen å konstsilkeprodukter sannolikt skulle få vittgående statsfinansiella konsekvenser, ansåge de sakkunniga sig icke böra närmare ingå på frågan.

Vid ikraftträdandet av nu gällande tulltaxa den 1 januari 1930 övergick man i fråga om vissa kläder och andra sömnadsarbeten från fasta tullsats till ett system med procentuella tillägg till tullen å den spånadsvara, av vilken varorna framstälts. Denna ändring innebar en återgång till förhållandena före år 1911. För kläder av hel- eller halvsviden, försedda med broderier eller spetsar, fastställdes tillägget till 50 procent och för övriga kläder av samma slags vävnader till 30 procent. Tullbeskattningen av kläder, tillverkade av helsiden av natursilke, blev härigenom oförändrad. Det nya systemet medförde däremot en nedsättning av tullen beträffande kläder av konsthelsiden, för de broderade artiklarna från 30 kronor till 22 kronor 50 öre och för de övriga från 26 kronor till 19 kronor 50 öre per kilogram. Denna nedsättning torde dock i viss mån kunna betraktas såsom en följd av den sänkning av tullen å materialet, som genomfördes under år 1926.

På förslag av Kungl. Maj:t fattade riksdagen år 1932 beslut om höjning

av tullen för vissa lyxbetonade samt mer eller mindre umbärliga varor. Detta skedde i syfte att fylla en brist i budgeten, och det betonades, att åtgärden var av helt provisorisk natur. Man ändrade ej heller tullsatserna i tulltaxan utan införde nya tullar att utgå såsom tillägg till de förutvarande. Silke, såväl naturligt (annat än ofärgat råsilke) som långfibrigt konstgjort, belades då med en tilläggstull av 3 kronor för kilogram. Härigenom höjdes tullen för varan i detaljuppläggningar till 5 kronor 50 öre och i andra uppläggningar till 5 kronor för kilogram. Denna tullförhöjning kombinerades med accis å den inhemska tillverkningen av silke, och accisen fastställdes jämväl till 3 kronor för kilogram. Nämda tilläggstull liksom även accisen trädde i kraft den 1 februari 1932 och utgår alltjämt med oförändrat belopp. Silke, som är avsett uteslutande för tillverkning av elektrisk ledningstråd eller glödstrumpor och andra glödnät eller driv- och transportremmar, har emellertid undantagits från såväl tilläggstull som accis.

Den ökning i beskattningen av silke, som genomfördes år 1932, ansågs icke påkalla någon ändring av tullsatserna för vävnader, strumpstolsarbeten och andra dylika varor av nämnda material.

Jämväl under de följande åren hava vissa ändringar vidtagits i tulltaxans bestämmelser på ifrågavarande område. Sålunda höjdes tullen för strumpstolsarbeten av silke till sitt förutvarande belopp — d. v. s. från 20 till 30 kronor för kilogram — den 15 februari 1933, då 1926 års handels- och sjöfartstraktat mellan Sverige och Tyska riket upphörde att gälla. Sedan en inhemsk tillverkare av klädepersedlar av konstsilkevävnader anhållit om tullförhöjning till skydd mot den ökade utländska konkurrensen, blevo i tulltaxan ej särskilt nämnda kläder och andra sömnadsarbeten av hel- eller halvsiden från och med den 22 juni 1936 belagda med en tilläggstull av 100 procent av tullen å materialet. Ur den i tulltaxan infogade allmänna bestämmelsen angående behandlingen av varor av kortfibrigt konstsilke, vilken bestämmelse i det föregående berörts, hava vidare alla undantag uteslutits. I bestämmelsen föreskrives sålunda numera att vid tulltaxering av till taxans avdelning XI hänförliga varor, tillverkade helt eller delvis av garn av kortfibrigt konstsilke, sådant garn skall likställas med garn av ull. De ändringar, som därigenom vidtagits, hava medfört betydande nedsättningar i tullen för de plyschartade varorna. Slutligen har på förslag av 1938 års tulltaxerevision från och med den 1 juli 1940 viss jämkning vidtagits i tulltaxans rubrik för konstgjorda spånadsfibrer i mindre längder, varigenom ordalydelsen bringats i överensstämmelse med gällande tullbehandlingspraxis, enligt vilken till rubriken hänförts jämväl fibrer av annat material än cellulosa.

Sveriges grossistförbund hemställde i skrivelse till Konungen den 22 juni 1938, att sådan ändring måtte vidtagas i tulltaxan, att en generell sänkning av tullen å varor av konstsilke och artiklar, i vilka sådant silke till någon del ingår, åvägabragtes. Denna framställning, till vilken Svenska handelsagenters förening och Sveriges beklädnads- och manufakturhandlareförening anslöto sig, överlämnades till 1938 års tulltaxerevision för att tagas under övervägande.

I sitt betänkande I den 17 december 1938 (sid. 76) erinrade revisionen om att riksdagen i samband med behandlingen av förslag rörande tullarna å konstsilkevaror uttalat, att en ny industrigren icke kunde påräkna, att de höga tullsatserna skulle äga giltighet under längre tid än som påkallades av det skäl, som vid tullarnas fastställande varit för riksdagen ensamt bestämmande. Genom detta uttalande hade riksdagen velat betona, att vidtagna tullförhöjningar icke vore avsedda att bereda industrien ett ökat skydd. Den betydande utveckling, som den svenska industrien på området sedan en följd

av år undergått och som medfört, att industrien i fråga numera kunde tillgodose landets behov av vävnader och andra artiklar av konstsilke till ungefär 90 procent, hade dock, framhöll revisionen, säkerligen icke kunnat komma till stånd utan stöd av det marknadsskydd, som tullarna lämnat. Av representanter för industrien hade emellertid framhållits att fabrikanterna sinsemellan bedreve en hård konkurrens och att de vid prissättningen måste räkna med att, om tullarna utnyttjades i allt för stor utsträckning, varorna skulle bliva osäljbara i konkurrensen med motsvarande artiklar av andra spånadsämnen, såsom ull, kortfibrigt konstsilke och bomull.

Sveriges grossistförbund hade framhållit, att artiklar av konstsilke icke längre kunde betraktas såsom lyxvaror. Revisionen fann även förbundets framställning om tullnedsättning ur denna synpunkt vara väl värd beaktande. Med hänsyn till de statsfinansiella konsekvenser, som en sådan tullnedsättning sannolikt skulle medföra, ansåg revisionen dock, att den av förbundet väckta frågan borde upptagas till avgörande först i samband med en allmän omprövning av rådande finansstullsystem. Revisionen inskränkte sig därför till att framlägga förslag till partiella ändringar i tullbeskattningen av konstsilkevaror, vilka förslag huvudsakligen hade till syfte att undanröja några mera framträdande hårdheter och oformligheter.

Tullbestämmelserna för silke och varor därav i främmande länder. Då såsom skäl för en nedsättning av de svenska konstsilketullarna ofta anförts, att dessa tullar i regel vore avsevärt högre än motsvarande utländska tullar, lämnas i promemorian en översikt av de bestämmelser i fråga om tullbeskattningen av silke och silkesvaror, som tillämpas i vissa främmande länder. Därvid anmärkes, att det av naturliga skäl för närvarande i många fall är förenat med stora svårigheter att kontrollera riktigheten av de uppgifter, på vilka redogörelsen grundats. Erhållna uppgifter — som avse Danmark, Finland och Norge samt Italien, Schweiz och Tyskland — ha emellertid givit vid handen, att bestämmelserna angående tullbeskattningen av silke och varor därav äro mycket skiftande i de olika ländernas tulltariffer. I flera fall möter det också svårigheter att med avseende å tullsatsernas storlek uppdraga en direkt jämförelse mellan berörda tulltariffer och den svenska tulltaxan. Bortsett från Schweiz synas emellertid de utländska tullarna generellt taget icke i mera påfallande grad understiga de svenska, och i ej få fall äro de högre än dessa. Detta gäller såväl i fråga om varor av naturligt silke som beträffande konstsilkeprodukter.

Tillverkning, införsel och förbrukning av silke och silkesvaror. Till belysande av silkets användning och den svenska industriens utveckling på området anföras i promemorian vissa uppgifter rörande tillverkning, införsel och förbrukning av silke och silkesvaror, därvid åtskillnad, så långt detta varit möjligt, gjorts mellan natur- och konstsilkeprodukter.¹

Världsproduktionen av äkta silke uppskattas till omkring 45,000 ton per år. Denna kvantitet motsvarar endast en ringa del av den tillverkning av konst-

¹ Förevarande avsnitt av promemorian har, efter det att yttranden däröver avgivits, av promemorians författare gjorts till föremål för vissa justeringar, påkallade av att nyare statistiskt material blivit tillgängligt.

gjorda spånadsfibrer, som numera förekommer. Enligt de statistiska uppgifter över tillverkningen, som publicerats, skulle under år 1939 i de olika länderna tillhopa hava framställt ej mindre än omkring 500,000 ton egentligt konstsilke och omkring 475,000 ton cellull. De största producenterna av konstgjorda fibrer äro Tyskland, Japan, USA och Italien.

Även i vårt land förekommer numera tillverkning av såväl egentligt konstsilke som konstsilkefibrer i mindre längder och garn av dylika fibrer. Emellertid är importen av silke i olika former alltså betydande. Under åren 1930 och 1935—1939 uppgick införseln därav till de kvantiteter och värden, som framgå av nedanstående uppställning.

Varuslag	I n f ö r s e l											
	1930		1935		1936		1937		1938		1939	
	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.
Naturligt silke	58	2.36	106	3.08	123	3.65	154	4.28	207	5.36	252	7.14
Konstgjort silke	1,110	9.21	1,637	9.52	1,784	9.02	2,023	9.81	1,809	8.88	2,645	10.98
Konstsilkefibrer i mindre längder	80	0.11	1,318	2.99	855	1.68	768	1.30	603	0.93	1,917	2.79
Garn av konstsilkefibrer i mindre längder	51	0.31	286	1.74	391	2.01	417	1.91	395	1.58	435	1.75

Natursilket importerades år 1939 huvudsakligen från Japan, Tyskland, USA och Storbritannien, under det att de största kvantiteterna konstsilke samma år infördes från Tyskland, Nederländerna, Schweiz och Italien. Det är vidare att märka, att utförseln av silke är obetydlig. De införda kvantiteterna jämte tillverkningen inom landet kunna sålunda i stort sett anses motsvara den inhemska förbrukningen.

Införseln till riket av varor, innehållande silke, är omfattande, och i fråga om en del artiklar hava importsiffrorna visat en stigande tendens. Ur handelsstatistiken erhållas följande uppgifter, som avse varor, i vilka ingår natursilke eller långfibrigt konstsilke.

Varuslag	I n f ö r s e l											
	1930		1935		1936		1937		1938		1939	
	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.	ton	milj. kr.
Vävnader, innehållande silke:												
konsthelsiden	100	3.15	179	4.34	169	4.12	197	4.66	185	4.25	241	5.28
andra	424	16.49	229	5.76	269	6.52	335	7.90	393	8.69	549	11.02
Bånd, innehållande silke:												
konsthelsidenband	20	0.67	12	0.41	12	0.40	13	0.41	16	0.48	22	0.64
andra	28	0.84	29	1.24	28	1.14	32	1.07	38	1.12	49	1.29
Spetsar, spetsvävnader och tyll, innehållande silke	7	0.70	5	0.36	8	0.56	14	0.98	14	0.97	15	0.97
Strumpstolsarbeten, innehållande silke, andra än glödnät	78	3.93	15	0.95	16	1.12	21	1.53	34	2.52	60	3.94

Varorna äro icke så specificerade i handelsstatistiken, att särskilda uppgifter över importens storlek kunna erhållas för andra artiklar av konstsilke än helsidenvävnader och helsidenband. Med hänsyn till den ökade användning, som konstsilket erhållit, har man emellertid anledning räkna med att de siffror, som anföras för övriga varuslag i ovanstående sammanställning, till icke ringa del avse artiklar, i vilka det ingående silket utgjorts av konstsilke. Detta torde icke minst gälla i fråga om strumpstolsarbeten.

Införseln av tunna vävnader, helt eller delvis tillverkade av garn av kortfibrigt konstsilke (vistravävnader m. m.), vilka numera redovisas under särskilda nummer inom gruppen yllevävnader, uppgick år 1939 till 606 ton med ett värde av 4.56 milj. kronor.

Den höjning av tullen å i tulltaxan ej särskilt nämnda kläder och andra sömnadsarbeten av sidenvävnader, som genomfördes under år 1936, har helt naturligt medfört, att importen av dylika arbeten minskat. Detta framgår tydligt av följande siffror ur handelsstatistiken.

Å r	I n f ö r s e l	
	(kläder och andra sömnadsarbeten, ej s. n., av sidenvävnader)	
	ton	milj. kr.
1930.....	87	8.29
1935.....	89	7.12
1936.....	87	6.89
1937.....	56	5.20
1938.....	45	4.56
1939.....	47	4.91

Den inhemska tillverkningen av konstsilke och konstfibrer i mindre längder uppgick år 1939 till 1,994 ton, vartill kommer garn av korta fibrer med 1,419 ton. Av dessa varor infördes till riket samma år tillhoppa 4,996 ton. Då någon nämnvärd export icke förekommer, torde förbrukningen inom landet kunna beräknas utgöra 8,000 å 9,000 ton per år. En del härav kommer till användning såsom material i väverierna, och vävnader av konstsilke och annan konstfibrer framställas numera icke blott inom sidenindustrien utan jämväl inom ylle- och bomullsindustrierna. Enligt uppgift i industristatistiken för år 1939 tillverkades i Sverige nämnda år 2,149 ton konstsilkevävnader med ett värde av 34.51 milj. kronor och 1,228 ton vävnader av kortfibrigt material med ett värde av 11.19 milj. kronor. Samma år framställdes 10,537 ton yllevävnader med ett värde av 101.45 milj. kronor och 20,161 ton bomullsvävnader med ett värde av 87.32 milj. kronor. Den inhemska tillverkningen av band av konstsilke är efter kvantiteten räknat jämförelsevis obetydlig — år 1939 redovisades 18 ton — men värdet uppgår till en hög summa, omkring 450,000 kronor per år.

Konstsilket har kommit till ökad användning inom olika grenar av textilindustrien. Den ändring, som utvecklingen medfört i nämnda avseende, kan emellertid sägas hava varit särskilt framträdande inom trikåindustrien.

Under år 1940 förekom tillverkning av trikåvaror av silke vid 150 av landets 190 fabriker inom branschen, och minst 75 procent av denna tillverkning torde under de senare åren hava avsett olika artiklar av konstsilke. Nedanstående siffror angiva hela tillverkningen av silkestrikåvaror inom landet under åren 1934—1939.

Å r	ton	milj. kr.
1934	925	19.30
1935	959	20.77
1936	1 099	24.33
1937	1 141	26.76
1938	1 294	31.76
1939	1 478	38.53

De anförda produktionssiffrorna utvisa en stegring i oavbruten följd, och tillverkningsvärdet för år 1939 motsvarar 36 procent av det totala värdet av i riket samma år framställda trikåvaror (107.70 milj. kronor).

Inom de grenar av konfektionsindustrien, som omfatta dam- och barnkläder, komma olika slags konstsilkevävnader till användning i stor utsträckning. Flertalet blusar torde sålunda numera tillverkas av konstsidan. Till nämnda industrigrenar höra emellertid många artiklar, som företrädesvis framställas av annat material än sidan. Enligt uppgift skulle av hela tillverkningen inom damkonfektionen, vilken år 1939 uppnådde ett värde av 58.93 milj. kronor, 10 à 15 procent kunna anses omfatta artiklar av konstsidan.

Allmänna synpunkter på frågan om nedsättning av tullarna å varor av konstgjort silke. I promemorian framhålles, att såsom det främsta skälet för en nedsättning av tullarna å konstsilkevaror vid olika tillfällen anförts att dessa varor icke längre utgjorde lyxvaror utan numera i stor utsträckning hade samma karaktär av nödvändighetsartiklar som exempelvis ylle- och bomullsvaror, med vilka de i många fall även vore jämförbara med hänsyn till pris och användbarhet. I överensstämmelse härmed hade också ofta påyrkats att tullarna å konstsilkevaror skulle sänkas så, att de komme på ungefär samma nivå som tullarna å ylle- och bomullsvaror. I varje fall borde konstsilketullarna icke vara högre än tullarna å yllevvaror. Sistnämnda tullar tillämpades å varor av kortfibrigt konstsilke, och det egentliga konstsilket vore i fråga om utgångsmaterialet alldeles likställt med det kortfibriga. Skillnaden i tillverkningshänseende bestode huvudsakligen däri, att det egentliga konstsilket framställdes i långa längder, medan det kortfibriga konstsilket tillverkades i mindre längder. Under sådana förhållanden finnes icke någon anledning att i tullbeskattningsavseende skilja mellan varor av egentligt konstsilke och varor av kortfibrigt konstsilke.

Härom anføres i promemorian:

En ändring i tullbeskattningen enligt vad sålunda påyrkats skulle innebära mycket betydande tullnedsättningar för varor av egentligt konstsilke. Sammetsvävnader samt hel- och halvsidenvävnader, för vilka tullen nu beräknas efter respektive 20, 15 och 10 kronor per kilogram, skulle komma att draga en tull av endast 1 krona 75 öre eller 2 kronor 25 öre per kilogram. I fråga om trikåvaror bleve sänkningen ännu större, i det att tullen komme att nedgå från 30 kronor per kilogram till 2 kronor för strumpor och vantar och till 1 krona 75 öre eller 2 kronor 25 öre för underkläder. Jämväl för andra slag av trikåvaror liksom för band, snören, spetsar och sömnadsarbeten m. m. skulle mycket kraftiga tullsänkningar inträda. Där- est tullnedsättningar av denna storleksordning vidtoges för de färdiga ar-

ticklarna, måste tullen å materialet, d. v. s. i detta fall garn av egentligt konstsilke, sänkas i motsvarande grad och sålunda nedbringas till samma nivå som tullen å garn av kortfibrigt konstsilke. Detta innebär, att den för vanligt fabriks-garn av egentligt konstsilke nu gällande tullen av 5 kronor per kilogram, vilken omfattar dels en grundtull av 2 kronor dels en mot accisen å konstsilkegarn svarande tilläggstull av 3 kronor, finge nedsättas till 50 öre. Uppenbarligen måste vid en dylik nedsättning av tullen nämnda accis helt och hållet borttagas.

Enligt av 1938 års tulltaxerevision med ledning av tillgängliga import- och produktionssiffror verkställda beräkningar torde den sammanlagda uppbörden av tull- och accismedel för garn samt vävnader och andra artiklar av egentligt konstsilke under år 1937 hava uppgått till mellan 22 och 25 milj. kronor. I denna summa ingå tull och accis för garnet med i runt tal 12 milj. kronor, medan återstoden utgöres av tull för olika varor av konstsilke. Därest under samma år hade tillämpats de lägre tullsatsen å egentligt konstsilke och varor därav, som ett jämställande av sådant silke med det kortfibriga konstsilket enligt vad ovan nämnts skulle medföra, torde tulluppbörden vid oförändrad importkvantitet kunna beräknas hava uppgått till endast cirka 3 milj. kronor, varjämte någon uppbörd av accismedel icke kunnat förekomma. En nedsättning av tullarna å varor av egentligt konstsilke till jämnhöjd med tullarna å varor av kortfibrigt konstsilke kan sålunda, även om ändringen komme att föranleda en viss ökning av importen, väntas medföra betydande konsekvenser i statsfinansiellt hänseende.

Emellertid bör frågan om en tullnedsättning av ovan angivna storleksordning bedömas icke enbart ur statsfinansiella synpunkter utan även med hänsyn till den svenska textilindustriens intressen. Gällande tullar å varor av egentligt konstsilke äro nämligen till viss del att betrakta såsom skyddstullar, och beträffande denna del av tullarna finnes uppenbarligen ingen anledning att i förevarande sammanhang vidtaga nedsättningar. Vid ett likställande i tullhänseende av det egentliga konstsilket med det kortfibriga skulle även den del av tullarna, som har karaktär av skyddstull, komma att undergå en högst betydande minskning. Med utgångspunkt från det manufaktureringsskydd, som industrien åtnjöt före de år 1921 i statsfinansiellt syfte vidtagna tullförhöjningarna, skulle minskningen bliva för helsidenvävnader 2 kronor 25 öre, för strumpor och vantar 5 kronor 50 öre samt för underkläder av trikå 5 kronor 25 öre eller 5 kronor 75 öre per kilogram. Uppenbart är att en dylik minskning av det effektiva tullskyddet skulle kunna medföra stora olägenheter för den inhemska industrien.

På grund härav synes ett jämställande i tullbeskattningshänseende av det egentliga konstsilket med det kortfibriga åtminstone under nu rådande förhållanden icke böra komma i fråga.

I detta sammanhang må beröras ett ofta framfört önskemål, som hänförs sig till tullarna å varor, innehållande kortfibrigt konstsilke. Då sådant silke spinnes på samma sätt som ull och bomull samt huvudsakligen kommer till användning i blandning med dessa spånadsämnen, borde silket i fråga, enligt vad som framhållits, icke såsom nu är fallet alltid jämsättas med ull utan i stället följa tulltaxeringen av det spånadsämne, med vilket det är blandat.

Den sålunda ifrågasatta anordningen skulle icke medföra någon ändring beträffande yllevävnader med inblandning av kortfibrigt konstsilke, enär dessa fortfarande komme att tulltaxeras efter vad för yllevävnader är bestämt. Däremot skulle bomullsvävnader med dylik inblandning, i olikhet

mot vad nu gäller, komma att tullbeskattas enligt bestämmelserna för vävnader, helt och hållet bestående av bomull. Ur tullteknisk synpunkt skulle detta vara till fördel såtillvida, att de tidsödande och ofta vanskliga undersökningarna för utrönande, huruvida till tulltaxering föreliggande bomullsvaror innehålla kortfibrigt konstsilke och sålunda böra tullbeskattas såsom ylleveror, komme att bortfalla. Emellertid skulle en dylik ändring av tulltaxeringsprinciperna för bomullsvävnader, innehållande kortfibrigt konstsilke, leda till en betydande minskning av bomullsindustriens tullskydd. Sålunda skulle den för vävnader av nyssnämnda beskaffenhet vanligen gällande tullsatsen av 2 kronor 25 öre per kilogram komma att nedsättas till belopp, varierande mellan 50 öre och 1 krona 65 öre. Enligt vad från industriens sida uppgivits, kunde en sådan tullnedsättning medföra ödesdigra verkningar särskilt för den ur sysselsättningssynpunkt viktiga tillverkningen av lättare vävnader av vistratyp, vilken redan med den nuvarande tullsatsen hade svårt att hävda sig i den utländska konkurrensen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts uttalas i promemorian, att någon ändring av gällande bestämmelser rörande tulltaxeringen av varor, innehållande kortfibrigt konstsilke, nu icke syntes böra vidtagas.

Därest en sänkning av tullarna å konstsilkevaror ansåges böra genomföras, syntes den sålunda böra begränsas till tullsatserna för varor av egentligt (långfibrigt) konstsilke. Härvid vore emellertid att märka, att tullen å dylikt silke innefattade ett tillägg av 3 kronor för kilogram, som motsvarade accisen å den inhemska tillverkningen. Vid en nedsättning av tullarna å varor av nämnda material måste vidare hänsyn tagas till den inhemska industriens berättigade anspråk på ett rimligt tullskydd. Slutligen kunde ytterligare begränsningar vara påkallade av rent statsfinansiella överväganden.

Förslag till ändringar av gällande tullar å vissa varor av konstgjort silke.

Från i det föregående återgivna utgångspunkter har — delvis i samråd med representanter för berörda grenar av näringslivet — i promemorian framlagts *dels* förslag till ändringar i tulltaxan *dels ock* förslag till ändringar i förordningen den 12 juni 1936 (nr 293) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa. För dessa förslag har lämnats följande motivering.

Allmän motivering. Såsom framhållits i redogörelsen för utvecklingen av den svenska tullbeskattningen av silke och varor därav voro artiklar av konstsilke enligt tidigare bestämmelser i stort sett jämställda med artiklar av natursilke. Då sedermera fråga uppkom om sänkning av tullen å vissa slag av konstsilkevaror, uttalades från olika håll betänkligheter mot att i tulltaxan införa bestämmelser, som nödvändiggjorde ett särskiljande av sådana varor från varor av natursilke. På grund av att konstsilket till utseendet liknade natursilket kunde nämligen ett dylikt särskiljande väntas medföra svårigheter för tulltaxeringen och därigenom även risk för olikformig tullbeskattning. Emellertid vidtogs år 1926 den ändringen i tulltaxan, att helsidenvävnader och helsidenband av konstgjort silke avskildes från mot-

svarande artiklar av naturligt silke och åsattes särskilda, lägre tullar. Den sålunda genomförda differentieringen av tullarna har icke visat sig medföra några större olägenheter i tulltekniskt avseende. Då därtill kommer, att ytterligare erfarenhet numera vunnits med avseende å konstsilkets speciella egenskaper och användningsområden, har hinder icke syntts möta att med vissa undantag, som i det följande beröras, utsträcka differentieringen till övriga varuslag. Härvid böra, såsom skedde år 1926 i fråga om helsidenvävnader och helsidenband, tullarna å varor av naturligt silke bibehållas vid oförändrade belopp. Bland varor, för vilka olika tullsatser sålunda skulle komma att tillämpas allt efter som de vore förfärdigade av natursilke eller av konstsilke, må särskilt nämnas halvsidenvävnader och silkestrikåvaror samt vissa sömnadsarbeten.

De nuvarande tullarna å vävnader och färdiga artiklar av egentligt konstsilke få till en del anses utgöra kompensation för tullen å det i artiklarna ingående konstsilkegarnet. Såsom förut nämnts utgör tullen å silkegarn i fabriksuppläggningar 5 kronor för kilogram. Häri ingår en mot accisen å den inhemska tillverkningen svarande tilläggstull av 3 kronor för kilogram. På grund av den betydande roll, som tullen och accisen å konstsilkegarnet spela ur statsfinansiell synpunkt, har någon nedsättning av tullen för garnet icke föreslagits. I överensstämmelse härmed hava de nya tullarna beräknats med beaktande av att de skola bereda nöjaktig gottgörelse för en materialtull av 5 kronor per kilogram.

Vid avvägningen av de nya tullsaterna måste vidare tillses att den inhemska produktionen av konstsilkevaror alltjämt kommer i åtnjutande av ett skäligt tullskydd. Såsom en lämplig utgångspunkt för beräkningarna i detta avseende har tagits det manufaktureringsskydd, som gällde närmast före de år 1921 i statsfinansiellt syfte vidtagna tullförhöjningarna. I vissa fall hava dock avvikelser ansetts böra göras. Beträffande skälen härtill hänvisas till vad här nedan anföres i fråga om varje särskilt varuslag.

Specialmotivering. I det följande lämnas en närmare redogörelse för de grunder, som tillämpats vid beräkningen av de föreslagna tullsaterna. Av skäl som förut anförts ifrågasättes icke någon ändring i tullen å garn av konstsilke. Emellertid hava jämväl vissa andra artiklar av konstsilke ansetts böra undantas från tullnedsättning. Det har syntts lämpligt att i förevarande sammanhang upptaga till behandling även dessa artiklar med angivande av motiven för deras bibehållande vid nu gällande tullsater.

Persedlar av pälsverk med övertyg eller foder av spånadsvara, innehållande silke (taxnr 316: 1, 317, 319, 321; statistiska nr 685: 1, 686, 688, 690).

Ifrågavarande persedlar äro allt efter pälsverkets beskaffenhet belagda med en tull av 10, 16 eller 22 kronor för kilogram, vartill kommer tilläggstull med 15 procent av värdet för persedlar av vissa dyrbarare pälsverk. Därest övertyget eller fodret utgöres av spånadsvara, som icke innehåller silke, utgå

viktullarna med respektive 8, 14 och 20 kronor för kilogram. De för persedlar med övertyg eller foder av sidenvävnad fastställda viktullsatserna överstiga de sist nämnda med 2 kronor per kilogram, och detta belopp är tydligen avsett att utgöra kompensation för den av de högre tullarna å sidenvävnader föranledda merkostnaden vid framställningen av ifrågavarande persedlar. Enligt föreliggande förslag skulle sidentullarna nedsättas i vad de avse vävnader av konstsilke. Därest detta förslag genomföres, borde nyssnämnda merkostnadsmarginal i motsvarande grad minskas, och tullarna å persedlar av pälsverk med övertyg eller foder av konstsidenvävnad följaktligen sänkas. Representanter för pälsvaruindustrien hava emellertid gjort gällande, att kompensationen för tullkostnaden å materialet i många fall visat sig otillräcklig, bland annat på grund därav, att ett betydande avfall uppkommer vid tillskärningen av övertyg och foder. Med hänsyn härtill och då nuvarande tullar å ifrågavarande slag av persedlar, särskilt i betraktande av varornas lyxkaraktär, icke kunna anses onormalt höga, har någon nedsättning av dessa tullar icke föreslagits.

Sidenvävnader och silkesstrumpstolsarbeten, innehållande kautschuk etc. (taxenr 460; statistiskt nr 993).

Gällande tull av 4 kronor för kilogram är avvägd uteslutande med hänsyn till tullen å det i varorna ingående silket. Enär denna senare tull vore avsedd att bibehållas vid nuvarande belopp, bör någon ändring av tullen å vävnader och strumpstolsarbeten av här ifrågavarande slag icke vidtagas.

Plyschartade mattor av silke (taxenr 464; statistiskt nr 999).

Den särskilda rubriken för plyschartade silkesmattor infördes i tulltaxan som följd av 1926 års handelsavtal med Tyska riket, varvid tullen nedsattes från 20 kronor till 2 kronor 25 öre för kilogram. Sedan tullen genom beslut av 1933 års riksdag återställdes till sitt förutvarande belopp, föreligger ingen anledning att längre bibehålla särskilt tulltaxenummer för mattorna i fråga. På grund härav har i förslaget till tulltaxeändringar nummer 464 sammanförts med närmast följande tulltaxenummer, vilket för närvarande upptager andra silkesmattor än plyschartade. Till nummer 465 hänförliga varor skola nu tulltaxeras efter vävnadens beskaffenhet, och denna föreskrift skulle enligt förslaget bliva tillämplig för alla slag av silkesmattor. Tullen för mattor av konstsilke skulle sålunda komma att automatiskt följa de föreslagna nya tullsatserna för konstsidenvävnader. För de plyschartade konstsilkesmattorna skulle detta medföra en nedsättning av tullen från 20 till 12 kronor per kilogram.

För tekniskt bruk avsedda sidenvävnader (ur taxenr 474; ur statistiskt nr 1010).

Tullen å för tekniskt bruk avsedda sidenvävnader har länge utgått med 6 kronor för kilogram. Ifrågavarande vävnader framställdes tidigare av natursilke men tillverkas enligt uppgift numera även av konstsilke. Så länge den för konstsilke gällande tullen av 5 kronor för kilogram kvarstår oför-

ändrad, torde dock någon differentiering av vävnadstullen i syfte att ernå en lägre tullbeskattning av de för tekniskt bruk avsedda konstsidenvävnaderna icke skäligen böra ifrågakomma. Det må bemärkas, att vävnaderna i fråga även efter genomförandet av de föreslagna nedsättningarna av tullarna å vanliga konstsidenvävnader i regel torde komma att draga lägre tull än sistberörda vävnader och att de i varje fall aldrig skulle bli högre tullbeskattade än dessa.

Avpassade borddukar och sofföverkast av silkesplysch och silkessammet (taxenr 475; statistiskt nr 1011).

Ifrågavarande tulltaxenummer har tillkommit i samma ordning som nr 464 för plyschartade silkesmattor. Överensstämmelse mellan dessa nummer råder även beträffande de tullsatser, som varit gällande under olika tidsperioder. Då anledning numera saknas att bibehålla särskilt nummer i tulltaxan för hithörande artiklar, böra de upptagas tillsammans med övriga fälb-, plysch- och sammetsvävnader av silke. Enligt förslaget skulle därvid tullen för sådana artiklar, i vilka floret utgöres av konstsilke, komma att sänkas från 20 kronor till 12 kronor för kilogram.

Silkesplysch och silkessammet (taxenr 476; statistiskt nr 1012).

Tullen å fälb-, plysch- och sammetsvävnader med flor av silke höjdes år 1921 från 6 kronor till 20 kronor för kilogram. Vid en nedsättning av tullarna å vanliga konstsidenvävnader torde även tullen å de plyschartade vävnaderna med flor av konstsilke böra undergå viss sänkning. Därvid synes tullen i fråga lämpligen böra fastställas till ett belopp, som överensstämmer med tullen för de högst beskattade konstsidenvävnaderna. I förslaget har denna tull upptagits till 12 kronor för kilogram, vilken tull sålunda även torde böra gälla i fråga om plyschartade vävnader av konstsilke.

Hel- och halvsidenvävnader (taxenr 477—480; statistiska nr 1013—1017).

Före de år 1921 vidtagna tullförhöjningarna voro hel- och halvsidenvävnader belagda med en tull av 6 kronor respektive 3 kronor för kilogram. Då tullen å silket utgjorde 2 kronor för kilogram, kan manufaktureringsskyddet för helsidenvävnaderna vid denna tid beräknas hava uppgått till lägst 4 kronor för kilogram, om hänsyn icke tages till vid framställningen uppkommet avfall. Vad åter beträffar halvsidenvävnaderna, torde nämnda skydd genomsnittligt taget hava utgjort endast omkring 2 kronor för kilogram. Sedan silkestullen numera höjts till 5 kronor, skulle med dessa beräkningar de för hel- och halvsidenvävnader av konstsilke nu gällande tullarna av 15 kronor respektive 10 kronor för kilogram kunna nedsättas till 9 kronor respektive omkring 4 kronor 50 öre för kilogram, utan att därigenom berörda manufaktureringsskydd underginge minskning. Emellertid har av representanter för den svenska textilindustrien gjorts gällande, att tullnedsättningar av denna storleksordning med säkerhet skulle komma att medföra stora svårigheter i konkurrensavseende för de många fabriker, som upptagit tillverkning av

konstsilkevävnader. Till stöd för denna uppfattning har framhållits bland annat följande.

Sedan en följd av år hade förbrukningen av konstsilkevävnader alltmera övergått från tyngre till lättare kvaliteter, och i samband därmed hade vävnadernas värde per viktenhet stigit. Detta hade å andra sidan medfört en minskning av tullen i förhållande till varornas värde. En liknande utveckling hade ägt rum beträffande yllevävnader och på sin tid lett till en betydande höjning av tullen å vävnader av viss mindre vikt per m². Det kunde därför med lika rätt krävas, att man vid en nedsättning av nuvarande finanstullar å konstsilkevävnader utginge från ett högre manufaktureringsskydd än det som gällde vid tiden före ikraftträdandet av nämnda tullar. Detta vore särskilt påkallat i fråga om dels halvsidenvävnader överhuvud taget dels alla slag av lätta konstsilkevävnader, såsom jacquardvävnader, georgetter och andra liknande vävnader, vilka ofta användes i stället för finare yllevävnader. För halvsidenvävnader borde tullen sålunda under inga förhållanden fastställas till lägre belopp än 6 kronor för kilogram, och beträffande såväl dessa vävnader som helsidenvävnader borde dessutom högre tullar tillämpas, i den mån vävnaderna hade mindre vikt än 200 gram per m².

I anledning av det sålunda framförda förslaget om en differentiering av tullarna å konstsilkevävnader efter varans vikt per m² har verkställts en undersökning för utrönande av huru importen och den inhemska tillverkningen av konstsilkevävnader fördela sig på olika viktklasser. Undersökningen rörande importen har utförts under medverkan av tullbehandlingsinspektionen i Stockholm, som för ändamålet låtit från underlydande avdelningar införskaffa uppgifter angående införseln över centraltullkammaren därstädes under tidsperioden den 9—15 oktober 1940 och genom besök hos några större importfirmor sökt erhålla en viss överblick över importens sammansättning. Beträffande resultatet av denna undersökning har inspektionen meddelat i huvudsak följande.

Importen av *halvsiden* hade under den för undersökningen anslagna tidsperioden på ett undantag när gällt vävnader med en vikt av 130 till 174 gram pr m². Den omständigheten, att införseln sålunda varit inriktad på relativt lätta vävnader, finge till en del anses bero på nuvarande ringa tillgång på bomull å den europeiska marknaden, vilket senare spånadsämne eljest plägade rikligt förekomma i tyngre halvsidenvävnader. Dessutom torde den nu gällande, jämförelsevis höga tullen å halvsiden utgöra ett hinder för införsel av särskilt tyngre vävnader i standardutförande. Tidigare hade emellertid i trots av tullen förekommit även import av tunga halvsidenvävnader. Bland sådana märktes särskilt draperityger, kapp-, foder- och korsettvävnader, möbelytyger samt vissa till damdräkter o. d. avsedda vistra- och yllevävnader, innehållande mer än 5 procent långfibrigt konstsilke.

Vad beträffar importen av *helsiden*, hade denna företett stora variationer med hänsyn till varans vikt per m², i det att den lättaste vävnaden befunnits väga 51 gram och den tyngsta 250 gram per m². Endast en mindre del av importen hade gällt vävnader, vägande över 200 gram per m², och detta kunde, liksom i fråga om halvsidenvävnader, till viss del bero på den höga tullsatsens prohibitiva verkan. De tyngre konsthelsidenvävnaderna, som vid normala importförhållanden oftare än nu torde förekomma till införsel, plä-

gade enligt uppgift användas framför allt för tillverkning av damklänningar, kragskyddare och gardiner.

Av den sålunda verkställda utredningen, vars resultat måste bedömas med hänsyn till införselns begränsning under nu rådande förhållanden, framginge, att konstsilkevävnader med en vikt, överstigande 200 gram per m², endast relativt sällan förekommit till införsel. Det hade emellertid från affärsmännens sida under utredningens gång framhållits, att man, såsom tullsatserna nu vore avvägda, sökt undvika import av dylika tyngre vävnader. Undersökningen hade dock givit vid handen, att av såväl hel- som halvsidenvävnader förekomme sådana, som väga över 200 gram per m² och som hava stora användningsområden.

Jämsides med den av tullbehandlingsinspektionen verkställda undersökningen angående importens fördelning på olika viktgrupper hava från vissa industriföretag inforrats uppgifter rörande fördelningen av den inhemska tillverkningen av konstsilkevävnader på tyngre och lättare kvaliteter. Av dessa uppgifter framgår att en betydande tillverkning av vävnader, vägande över 200 gram per m², äger rum. Bland sådana tyngre vävnader märkas vissa slag av klänningsriden, ävensom fodervävnader samt gardin- och möbelyger. Från industriens sida har framhållits att man måste räkna med en väsentlig ökning av importen av dylika vävnader, om tullen å desamma komme att nedsättas.

I syfte att ernå en efter varornas värde bättre avpassad tullbeskattning hava hel- och halvsidenvävnader av konstsilke i förslaget uppdelats efter vävnadernas vikt per m². Därvid har i överensstämmelse med vad industriens representanter förordat såsom en lämplig gräns mellan de lägre och de högre tullbeskattade vävnaderna föreslagits en vikt av 200 gram per m². För hel- och halvsidenvävnader med nämnda eller högre vikt per m² har föreslagits en tull av 9 respektive 6 kronor för kilogram, medan för motsvarande vävnader med lägre vikt per m² tullen upptagits till 12 respektive 8 kronor för kilogram. Enligt förslaget skulle alltså tullarna å hel- och halvsidenvävnader av konstsilke allt efter vävnadernas vikt per m² komma att sänkas, beträffande helsidenvävnader med 6 respektive 3 kronor för kilogram och beträffande halvsidenvävnader med 4 respektive 2 kronor för kilogram.

Under rubrikgruppen för vävnader av silke finnes upptaget ett särskilt tulltaxenummer (nr 479) för vävnader av annat spånadsämne, innehållande trådar, helt eller delvis av silke, för så vitt silket utgör högst 5 procent av vävnadens hela vikt. Då tullen för dessa vävnader utgår med endast 2 kronor 50 öre för kilogram och yllevävnader liksom även vävnader av bomull och kortfibrigt konstsilke vanligen draga en tull av 2 kronor 25 öre för kilogram, synes anledning till tullnedsättning här icke föreligga.

Elastiska band och snören i förening med silke (taxenr 538; statistiskt nr 1076).

Tullen för ifrågakvarande artiklar utgör 4 kronor per kilogram, vartill kommer en tilläggstull av 2 kronor. Denna tullbeskattning är avvägd uteslutande med hänsyn till den nuvarande tullbelastningen å silkegarnet och bör sålunda icke för närvarande undergå någon ändring.

För tekniskt bruk avsedda band, innehållande silke (taxenr 540; statistiskt nr 1078).

Beträffande tullen å dessa varor gäller vad tidigare anförts i fråga om för tekniskt bruk avsedda vävnader, innehållande silke.

Andra band, innehållande silke (taxenr 541—544: 2; statistiska nr 1079—1082: 2).

Då tullbeskattningen av band så långt möjligt bör följa de regler, som gälla i fråga om tullbeskattningen av vävnader, har beträffande förevarande slag av sidenband föreslagits samma uppdelning på varor av natursilke och varor av konstsilke, som tillämpats med avseende å sidenvävnader. Den ytterligare uppdelning efter varornas vikt per m², som föreslagits beträffande hel- och halvsidenvävnader av konstsilke, låter sig svårligen genomföra i fråga om en sådan artikel som band och kan här icke heller anses vara av samma behov påkallad. Beträffande fälb-, plysch- och sammetsband av konstsilke har tullen upptagits med enahanda belopp, som föreslagits i fråga om plyschartade konstsilkevävnader. Då de icke plyschartade konstsilkebanden i regel hava ett icke oväsentligt högre värde per viktenhet än motsvarande vävnader, har det syntts skäligt, att dessa band åsättas de högre tullar, som föreslagits beträffande konstsilkevävnader med en vikt av mindre än 200 gram per m².

Vid ett genomförande av de sålunda föreslagna tulltaxeändringarna skulle tullarna å konstsilkeband komma att nedsättas, vad beträffar fälb-, plysch- och sammetsband från 20 till 12 kronor och vad beträffar hel- och halvsidensband från 15 till 12 respektive från 10 till 8 kronor för kilogram.

Med avseende å de under tulltaxenr 544: 1 (statistiskt nr 1082: 1) upptagna banden med inblandning av högst 5 procent silke gäller vad förut anförts i fråga om motsvarande slag av vävnader.

Snören och andra snörmakararbeten, innehållande silke (taxenr 546; statistiskt nr 1087).

Tullen å dessa artiklar utgör numera 30 kronor för kilogram, under det att den tidigare uppgick till endast 9 kronor. En uppdelning av artiklarna allt efter arten av det ingående silket har föreslagits, varvid natursilkevarorna bibehållits vid den nuvarande tullen, medan konstsilkevarorna upptagits med en tull av 15 kronor för kilogram. En längre gående tullsänkning skulle, enligt vad representanter för den inhemska tillverkningen av konstsilkesnören gjort gällande, kunna försätta denna tillverkning i ett allt för ogynnsamt konkurrensläge gent emot utlandet.

Spetsar samt spetsvävnader och tyll, innehållande silke (taxenr 548; statistiskt nr 1089).

Från och med den 6 juni 1921 höjdes tullen för hithörande artiklar från 12 till 40 kronor för kilogram. Sedermera nedsattes tullsatsen till 20 kronor såsom följd av handelsavtalet den 15 maj 1933 mellan Sverige och Storbritannien. Någon ytterligare sänkning av tullen synes för närvarande icke böra vidtagas.

Strumpstolsarbeten, innehållande silke (taxenr 552; statistiska nr 1093—1094).

Tullsatsen för strumpstolsarbeten och andra genom virkning, stickning eller knytning tillverkade varor, innehållande natur- eller konstsilke, utgjorde enligt 1911 års taxa till en början 9 kronor för kilogram men blev i samband med de år 1921 vidtagna tullhöjningarna för vissa mera lyxbetonade varor fastställd till 30 kronor för kilogram. I och med avslutandet av 1926 års handelsavtal med Tyska riket nedsattes tullen till 20 kronor för att sedermera efter nämnda handelsavtals urkraftträdande år 1933 åter höjas till 30 kronor för kilogram.

Den förutvarande tullsatsen 9 kronor för kilogram innefattade ett lägsta manufaktureringsskydd av 7 kronor för kilogram, om man bortser från vid tillverkningen uppkommet garnavfall. Med nuvarande tull å garnet skulle sålunda den för färdigvarorna gällande tullsatsen av 30 kronor kunna nedsättas till 12 kronor utan att nämnda manufaktureringsskydd härigenom komme att minskas. Emellertid har från trikåindustriens sida framställts önskemål om en högre tullsats än 12 kronor för kilogram i vad gäller artikeln strumpor. Till stöd härför har framhållits, bland annat, att den inhemska tillverkningen av strumpor för att kunna möta den utländska konkurrensen tvingats att allt mera övergå till tunnare och lättare kvaliteter. Denna utveckling hade i särskild grad gjort sig gällande beträffande strumpor av natur- och konstsilke.

Till belysande av denna utveckling har en av landets större strumpfabriker lämnat vissa uppgifter rörande genomsnittsvikten å vid fabriken framställda, cottonstickade konstsilkestrumpor. Av dessa uppgifter framgår, att nämnda vikt per dussin par utgjort som följer:

för juli—december månader år 1930	729 gram
för hela år 1935	665 »
för januari—september månader år 1940	523 »

År 1930 var alltså genomsnittsvikten per dussin par 39.4 procent högre än under år 1940.

Enligt vad som framhållits skulle viktminskningen alltjämt fortgå. Detta förhållande kunde till en del tillskrivas den av förbättrade tillverkningsmetoder föranledda ökade hållfastheten hos konstsilket men hade även samband med rådande moderiktningar. Under den senare tiden hade av en utländsk fabrikant utbudits damstrumpor av konstsilke med en vikt av endast 10 gram per par eller 120 gram per dussin. På grund av den successiva nedgången i strumpornas vikt hade tullen, beräknad i procent av värdet å varje par strumpor, oavslåttligt undergått minskning. Manufaktureringsskyddet, som före år 1921 utgjorde 7 kronor, borde därför numera icke understiga 11 kronor för kilogram.

Med beaktande av de sålunda anförda synpunkterna har beträffande strumpor av konstsilke föreslagits en tull av 16 kronor för kilogram, varav ett belopp av 5 kronor är att anse såsom compensation för tullen å silket, medan återstoden, 11 kronor, utgör manufaktureringsskydd. För konstsilkestrumpor av ordinär kvalitet torde den sålunda föreslagna tullen motsvara 17 à 19

procent av detaljhandelspriset eller något under 70 öre per par. Såsom nyss framhållits ingår häri tull för silket med 5 kronor per kilogram.

Övriga slag av strumpstolsarbeten, innehållande konstsilke, utgöras av underkläder och vantar samt klänningar, blusar, jumpers, koftor och andra dylika klädespersedlar ävensom trikåväv (metervara). För dessa varor av konstsilke har med utgångspunkt från det tidigare gällande manufaktureringsskyddet av 7 kronor föreslagits en gemensam tull av 12 kronor per kilogram.

Driv- och transportremmar samt andra för tekniskt bruk avsedda artiklar, innehållande silke (taxenr 563—564; statistiska nr 1111—1112).

Det effektiva tullskyddet för dessa i och för sig tämligen obetydliga artiklar är av så ringa storleksordning, att någon nedsättning av tullen här icke skäligen bör ifrågakomma.

Fällade, tillklippta etc. spånadsvaror, innehållande silke (ur taxenr 567; statistiska nr 1118—1119 och ur statistiskt nr 1124).

Hithörande artiklar beläggas med samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, med tillägg av 10 procent. Vid ett genomförande av de föreslagna tullsänkningarna för spånadsvaror, innehållande konstsilke, skulle alltså jämväl tullarna å här ifrågavarande artiklar, i den mån de äro framställda av sådana spånadsvaror, komma att i motsvarande grad sänkas.

Ärmlappar, innehållande silke (taxenr 568; statistiskt nr 1125).

Gällande tullsats av 8 kronor för kilogram infördes redan år 1911. Enär tullen å konstsilkegarnet sedermera höjts från 2 kronor till 5 kronor för kilogram, kan någon tullsänkning här uppenbarligen icke vara motiverad.

Till paraplyer eller parasoller avsett övertyg, innehållande silke (taxenr 570; statistiskt nr 1127).

Den nuvarande tullen är fastställd till 45 kronor för kilogram. Häri ingår tilläggstull med 19 kronor. Tullbeskattningen är väsentligen tillkommen i avsikt att förhindra ett kringgående av tullen å färdiga paraplyer och parasoller. Någon import av övertyg förekommer praktiskt taget icke och är ej heller avsedd att förekomma. Av skäl, som anföras i det följande vid behandlingen av frågan om tullarna å vissa specialartiklar av silke, har föreslagits, att tullen å paraplyer och parasoller av spånadsvara, innehållande silke, bibehålles oförändrad. Därest så skulle bliva fallet, bör någon nedsättning av tullen å övertyg av silke icke vidtagas.

Madrasser, bolstrar, stickade täcken etc. med övertyg eller överdrag av spånadsvara, innehållande silke (taxenr 579; statistiskt nr 1136).

Tullsatsen höjdes år 1921 från 4 till 10 kronor för kilogram. Med hänsyn till att ifrågavarande artiklar hava ringa betydelse ur importsynpunkt, har någon uppdelning efter arten av det ingående silket här icke ansetts påkallad.

Hängslen, bälten etc. av elastiska band eller snören, innehållande silke (taxenr 581; statistiskt nr 1138).

Beträffande dessa artiklar gäller vad förut anförts i fråga om elastiska band eller snören, innehållande silke.

Hängslen, bälten etc. av annan spånadsvara, innehållande silke, ävensom vissa höftgördlar och korseletter (taxenr 582; statistiskt nr 1139).

Från och med den 27 mars 1922 höjdes tullsatsen för hängslen, bälten etc. av icke elastisk spånadsvara, innehållande silke, från 4 kronor till 15 kronor för kilogram. Sedermera hava genom beslut av 1937 års riksdag i samma tulltaxenummer infogats höftgördlar och korseletter, bestående av dels elastisk spånadsvara och dels annan spånadsvara, innehållande silke. De föreslagna sänkningarna av tullarna å vävnader, band och trikäväv av konstsilke hava ansetts böra såsom en konsekvens medföra, att nämnda tull av 15 kronor för kilogram nedsattes till 12 kronor, i vad den avser artiklar av konstsilke.

Snörliv av spånadsvara, innehållande silke (taxenr 584; statistiskt nr 1141).

Tullen å snörliv av spånadsvara, innehållande silke, höjdes år 1921 från 5 kronor 50 öre till 10 kronor för kilogram. Beträffande snörliv av konstsilke föreligger enahanda skäl för en tullsänkning som nyss anförts i fråga om bland annat vissa höftgördlar och korseletter av samma material. Den nya tullen har i detta fall funnits böra upptagas till 8 kronor för kilogram.

Broderier å spånadsvara, innehållande silke, eller å annan spånadsvara med brodermaterial, innehållande silke (ur taxenr 587 och nr 588; statistiska nr 1144 och 1146).

Broderier å spånadsvara, innehållande silke, beläggas för närvarande i regel med samma tull som den spånadsvara, å vilken broderiet utförts, med tillägg av 50 procent. Genom nedsättning enligt förslaget av tullarna å vävnader och band, innehållande konstsilke, skulle tullarna å broderier å sådant material vid fortsatt tillämpning av nämnda procentuella tillägg komma att sänkas, vad beträffar broderier å helsidenvävnader, från 22 kronor 50 öre till 18 kronor alternativt 13 kronor 50 öre för kilogram, beroende på vävnadernas vikt per m², och, vad beträffar broderier å halvsidenvävnader, från 15 kronor till 12 kronor alternativt 9 kronor för kilogram, likaledes beroende på vävnadsvikten. I fråga om broderier å hel- eller halvsidenband skulle tullarna sjunka från 22 kronor 50 öre till 18 kronor respektive från 15 kronor till 12 kronor för kilogram. Med hänsyn till att ganska betydande tullsänkningar då komme att inträda för broderier å tyngre hel- och halvsidenvävnader, skulle kunna övervägas, huruvida icke i syfte att begränsa tullnedsättningen en högre tilläggsprocent än den nu gällande borde fastställas för sådana broderier. Då det emellertid här torde röra sig om tämligen obetydliga artiklar, har någon dylik ändring av tilläggsprocenten icke ansetts av behovet påkallad.

För broderier å spånadsvara utan silke men med brodermaterial, innehållande silke, utgår tullen som regel med 7 kronor för kilogram. Denna tull är 3 kronor högre än tullen för broderier å samma spånadsvara med annat bro-

dermaterial än silke. Nämnda belopp är tydligen att betrakta som en gottgörelse för den högre tull, som åvilar brodermaterial, innehållande silke. Vid en nedsättning av tullarna å vissa konstsilkevaror, som skulle medföra tull-sänkning även för brodermaterial, vore det befogat att vidtaga en reduktion jämväl av tullen å broderierna i fråga. Emellertid torde brodermaterialet i de allra flesta fall utgöras av garn eller tråd av silke, och för dessa varor har någon tulländring icke föreslagits. Vid sådant förhållande har icke heller ifrågasatts någon ändring av tullen å broderierna.

Arbeten, ej särskilt nämnda, av elastiska band eller snören, innehållande silke, ävensom kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda, av vissa spånadsvaror i förening med kautschuk etc. och innehållande silke (ur taxenr 591; ur statistiska nr 1150—1151).

Här angivna artiklar beläggas med samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, med tillägg av 50 procent. Då ingen ändring föreslagits beträffande tullarna å själva spånadsvarorna, bör tullbeskattningen av de färdiga artiklarna förbliva oförändrad.

Herrkläder av ylle-, linne- eller hampvävnad etc. med foder, uppslag eller annan besättning, vari silke ingår (taxenr 594—595; statistiska nr 1155—1156).

Ifrågavarande persedlar draga samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, jämte vissa procentuella tillägg, som äro avvägda med hänsyn till den större eller mindre förekomsten å persedlarna av sidenvävnad i form av foder, uppslag eller annan besättning. I samband med en nedsättning av tullarna å konstsilkevävnader kunde därför tagas under övervägande, huruvida icke även viss reducering av tullarna för sådana persedlar av hithörande slag, i vilka fodret etc. utgöres av konstsidan, borde vidtagas. En ändring i detta syfte skulle emellertid kräva en uppdelning av persedlarna allt efter som fodret etc. bestode av natursilke eller konstsilke, och en sådan uppdelning vore ägnad att avsevärt komplicera ej mindre tulltaxans uppställning än även själva tulltaxeringsförfarandet. Den bör därför så vitt möjligt undvikas. Då därtill kommer, att tullarna å dessa persedlar uteslutande hava karaktären av skyddstullar och såsom sådana måste anses tämligen låga, har någon ändring av desamma icke föreslagits.

Kläder och andra sömnadsarbeten av spetsar, spetsvävnader eller tyll, innehållande silke, eller med foder av spånadsvara, innehållande silke (taxenr 598—600; statistiska nr 1159—1161).

Då någon nedsättning av tullen å spetsar, spetsvävnader eller tyll, innehållande silke, på förut anförda skäl icke föreslagits, har ej heller ifrågasatts sänkning av tullen å kläder och andra sömnadsarbeten, tillverkade av sådant material.

Med sidenfoder försedda kläder och andra sömnadsarbeten av spetsar, spetsvävnader eller tyll, icke innehållande silke, voro tidigare belagda med en tull av 9 kronor mot nu gällande 16 kronor för kilogram. Importen av

dessa sömnadsarbeten är emellertid numera mycket obetydlig, och det föreligger därför knappast anledning att i tulltaxan uppdelade varorna efter arten av det i fodret ingående silket.

Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda, av hel- eller halvsiden m. m. (taxenr 602—603; statistiska nr 1163—1166).

Här ifrågavarande artiklar, vilka till övervägande del utgöras av klänningar, blusar o. dyl., beläggas med samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, med vissa procentuella tillägg. Dessa hava bestämts för artiklar med broderier eller spetsar till 50 procent och för de övriga till 30 procent. För båda slagen av artiklar utgår därjämte en tilläggstull av 100 procent, likaledes beräknad å tullen för den spånadsvara, av vilken de framställts. Sammanlagt uppgår alltså tillägget till 150 respektive 130 procent.

Vid genomförande av de föreslagna tullnedsättningarna för hel- och halvsidenvävnader av konstsilke skulle tullarna för kläder och andra sömnadsarbeten, tillverkade av sådana vävnader, under förutsättning av oförändrade procenttillägg komma att sänkas på sätt framgår av följande sammanställning.

	Kläder med broderier etc.		Andra kläder	
	gällande tull	ny tull	gällande tull	ny tull
	för kg kronor	för kg kronor	för kg kronor	för kg kronor
av konstsilkesammet.	50: —	30: —	46: —	27: 60
av konsthelsiden:				
vägande 200 g eller däröver per m ²	37: 50	22: 50	34: 50	20: 70
vägande mindre än 200 g per m ² .	37: 50	30: —	34: 50	27: 60
av konsthalvsiden:				
vägande 200 g eller däröver per m ²	25: —	15: —	23: —	13: 80
vägande mindre än 200 g per m ² .	25: —	20: —	23: —	18: 40

Av de anförda siffrorna framgår att tullnedsättningarna för de färdiga sömnadsarbetena vid bibehållna procentuella tillägg skulle bli väsentligt större än som kan motiveras enbart av de föreslagna sänkningarna av tullarna å konstsilkevävnader. Medan tullen å konsthelsiden, vägande mindre än 200 gram per m², enligt förslaget skulle nedsättas från 15 till 12 kronor, d. v. s. med 3 kronor för kilogram, komme tullen å exempelvis en broderad eller med spetsar försedd klänning av sådan vävnad att nedgå från 37 kronor 50 öre till 30 kronor eller med 7 kronor 50 öre för kilogram. För en klänning, tillverkad av konsthalvsiden med en vikt av 200 gram eller däröver per m² och utan sådan utstyrsel som nyss nämnts, skulle tullen komma att nedsättas från 23 kronor till 13 kronor 80 öre, d. v. s. med 9 kronor 20 öre för kilogram, under det att tullsänkningen för vävnaden skulle inskränka sig till 4 kronor för kilogram.

Under erinran att en höjning av tullarna å kläder och andra sömnadsarbeten av hel- eller halvsiden vidtagits för endast fyra år sedan och att

denna tullhöjning uteslutande motiverades av angelägenheten att bereda den inhemska damkonfektionsindustrien ett ökat skydd mot övermäktig utländsk konkurrens, hava representanter för nämnda industri bestämt motsatt sig en tullsänkning av den storleksordning, som ovan berörts. Efter prövning av olika på frågan inverkan omständigheter har det ock funnits skäligt, att tullnedsättningarna för var och en av de särskilda varukategorierna begränsas till ett belopp, som i första rummet motsvarar den minskade tullkostnaden för konstsilkevävnaderna och därutöver innefattar en mindre reduktion av den nuvarande tullskyddsmarginalen. En dylik reduktion torde nämligen kunna anses befogad med hänsyn till de avsevärt förbättrade konkurrensmöjligheter, som industrien erhöi till följd av nyss berörda tullförhöjning.

För att uppnå en på dylikt sätt begränsad tullsänkning måste emellertid de nuvarande procentuella tilläggen å tullarna underkastas en viss justering uppåt, vilken lämpligen synes böra företagas å grundtullarna för kläder. I förslaget till tulltaxeändringar hava såsom lämpliga nya procentsatser upptagits, i fråga om sådana artiklar av konstsilkevävnad, som äro försedda med broderier eller spetsar, 70 procent mot nuvarande 50 procent och, i fråga om andra artiklar, 50 procent mot nuvarande 30 procent. Då det gällande särskilda tillägget av 100 procent vore avsett att bibehållas oförändrat, skulle det totala procentuella tillägget alltså komma att uppgå till 170 respektive 150 procent mot nuvarande 150 respektive 130 procent.

Med tillämpning av de sålunda föreslagna procentsatserna skulle tullarna å de båda slag av klänningar, som ovan nämnts, komma att nedgå, för den broderade klänningen av konsthelsiden, vägande mindre än 200 gram per m², från 37 kronor 50 öre till 32 kronor 40 öre och för den icke broderade klänningen av konsthalvsiden, vägande 200 gram eller däröver per m², från 23 kronor till 15 kronor per kilogram. Den förhållandevis större tullnedsättningen för sistnämnda klänning förklaras därav, att tullen å materialet i densamma enligt förslaget skulle komma att undergå en kraftigare sänkning än tullen å materialet i den förstnämnda klänningen.

Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda, av yllevävnad m. m., försedda med broderier etc. av spånadsvara, innehållande silke (taxenr 605 och 608; statistiska nr 1168 och 1171).

De varor, som här avses, utgöras av sådana kappor, klänningar, blusar och andra sömnadsarbeten av ylle-, bomulls- eller linnevävnader, som äro försedda med broderier, spetsar, foder, uppslag eller annan besättning, vari silke ingår, eller som eljest till en mindre del bestå av vara, i vilken silke ingår. Varorna i fråga äro belagda med icke obetydligt högre tullar än artiklar, framställda av samma material men försedda med broderier etc., i vilka silke icke ingår. Denna tullskillnad är visserligen i första rummet beroende på den högre tullbeskattningen av sidenvaror men får även anses betingad av att artiklar med besättning av sådana varor i regel hava mera lyxbetonad karaktär än andra klädespersedlar och dessutom ofta undergå

flera och kostsammare arbetsprocedurer, såsom handbrodering o. dyl., än dessa. Med hänsyn härtill har någon nedsättning av tullarna här icke föreslagits, vilket även ansetts motiverat ur den synpunkten, att en uppdelning av artiklarna i fråga efter beskaffenheten av det i broderierna etc. ingående silket skulle i hög grad komplicera tulltaxeringsarbetet.

Hattflätor, innehållande silke (ur taxenr 616; ur statistiskt nr 1179).

Enligt en i tulltaxan tidigare intagen bestämmelse skulle hattflätor av spånadsämnen allt efter sin beskaffenhet hänföras antingen till band eller till snören. Då denna bestämmelse hade visat sig medföra betydande svårigheter i den praktiska tillämpningen, blevo såväl nämnda slag av hattflätor som flätor av annat material på förslag av 1925 års tulltaxerevision från och med år 1930 upptagna i tulltaxan med bestämda tullsats. Därvid fastställdes tullen för hattflätor, innehållande silke, till 10 kronor för kilogram, vilket för vissa slag av flätor innebar en betydande tullnedsättning. Med hänsyn härtill och då en uppdelning på natursilke- och konstsilkeflätor skulle på grund av den mångfald olika kvaliteter av hattflätor, som förekomma till import, i avsevärd grad komplicera tulltaxeringen av dessa varor, har någon ändring i tullbeskattningen av hattflätor, innehållande silke, icke föreslagits.

Skodon, hattar, paraplyer och parasoller samt etuier, väskor m. m., innehållande silke.

För sådana artiklar av här ifrågavarande slag, som bestå av silke eller äro försedda med foder, garnering etc. av detta spånadsämne, utgå högre tullar än för motsvarande artiklar, icke innehållande silke. I anledning härav skulle kunna ifrågasättas, huruvida icke förstnämnda artiklar borde i likhet med vad som föreslagits beträffande vävnader och vissa andra varor av silke uppdelas efter arten av silket och åsättas lägre tullar, i den mån detta utgöres av konstsilke. Då det gäller sådana smärre och ofta ömtåliga artiklar, varom här är fråga, kunna emellertid redan nu vissa svårigheter föreligga att utan skadegörelse å varorna fastställa det ingående spånadsämnets art. Självfallet komme berörda svårigheter i hög grad att ökas, om undersökningen även skulle behöva inriktas på ett särskiljande av natursilke och konstsilke. På grund härav och då artiklarna i fråga knappast kunna anses vara av större betydelse i nu förevarande sammanhang, har något förslag till ändring av tullarna å desamma icke framlagts.

Yttranden.

I sitt till kommerskollegium ingivna yttrande har *textilrådet* anfört vissa betänkligheter mot en sådan tullsänkning, som i promemorian ifrågasatts. Visserligen hade tullarna å konstsilkevaror icke varit avsedda att i hela sin vidd tjäna såsom skyddstullar, och de hade icke heller på långt när utnyttjats såsom sådana. De utgjorde emellertid en kompensation för det alltför låga tullskyddet å flera andra slag av textilvaror och hade satt industrien i stånd att såsom ersättning för mistad tillverkning av sistberörda varor i stället upptaga tillverkning av konstsilkeartiklar.

Därest det emellertid med hänsyn till landets intressen skulle finnas nödvändigt, att tullarna å konstsilkevaror underkastades nedsättning, ville textilrådet icke motsätta sig en sådan. Textilrådet utginge dock därvid från den bestämda förutsättningen, att tullsänkningarna icke erhöles större omfattning än som angivits i det föreliggande förslaget.

Mot fördelningen av tullnedsättningen på de olika varuslagen hade textilrådet intet att invända. Ej heller funne textilrådet anledning till erinran mot förslagets detaljer i övrigt.

Kommerskollegium har för egen del jämväl ställt sig tveksam till lämpligheten av förslagets genomförande med hänsyn till de konsekvenser, tullnedsättningarna skulle kunna medföra för den inhemska textilindustrien. Därest andra utvägar icke stode till buds för tillgodoseende av för landet ur andra synpunkter betydande intressen, ville kollegium emellertid, i anslutning till vad textilrådet uttalat, icke motsätta sig förslaget.

Generaltullstyrelsen framhåller, att förslaget ur tullteknisk synpunkt i jämförelse med gällande tulltaxa företer förändringar i huvudsakligen två avseenden. Dels har differentieringen mellan natur- och konstsilke väsentligt utsträckts och dels har beträffande vävnader av konstsilke en uppdelning skett på två viktgrupper med en gräns vid 200 gram per m².

Härom anföres i utlåtandet:

I förstnämnda avseende torde — såsom även framhållits av tullbehandlingsinspektionen i Stockholm — de föreslagna bestämmelserna, såvitt rör det tekniska skiljandet av natursilke och konstsilke, numera icke behöva medföra några större olägenheter vid tulltaxeringen.

Tillämpningen av den ifrågasatta viktgränsen av 200 gram per m² mellan de olika tullbeskattade konstsilkevävnaderna torde ej heller bereda svårigheter, så länge fråga är om vävnader i metervera. Emellertid skola enligt förslaget, i likhet med vad som gäller enligt nuvarande taxa, bland annat kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda, tulltaxeras med vissa procents tillägg å tullen för den vävnad, varav varorna tillverkats. Då i fråga om konfektionerade artiklar som regel möjlighet icke förefinnes att genom vägning utröna vikten per m² å den ingående vävnaden, kunna svårigheter tänkas uppstå vid tulltaxeringen av dylika artiklar av konstsilke. Emellertid tullbeläggas redan nu kläder av ull och därmed jämförligt kortfibrigt konst-

silke genom procentuella förhöjningar av vävnadstullen, vilken liksom i förevarande fall utgår med olika belopp allt efter vikten per m². Därjämte må framhållas, att vederbörande tulltaxeringsförrättare i tvivelaktiga fall har möjlighet att tulltaxera varan med tillämpning av anmärkning 6 till Avd. XI i tulltaxan. Enligt denna anmärkning tillämpas, därest vikten per m² å en i ett sömnadsarbete ingående vävnad icke kan bestämt utrönas, den högre av de ifrågakommande tullsatserna, för så vitt icke varuhavaren tillhandahåller lämpligt prov å vävnaden.

I likhet med tullbehandlingsinspektionen i Stockholm uttalar generaltullstyrelsen, att ur tullteknisk synpunkt hinder sålunda icke syntes möta att vidtaga en ändring av tulltaxan i enlighet med förslaget men att tillämpningen av de föreslagna bestämmelserna, särskilt i vad de avsåge färdiga persedlar, komme att kräva en mera ingående varuundersökning, som, åtminstone innan större erfarenhet vunnits, i viss utsträckning syntes medföra ökning och fördröjning av tulltaxeringsarbetet.

Departementschefen.

I anslutning till vad 1938 års tulltaxerevision anförde i sitt betänkande den 17 december 1938 uttalade jag vid föredragning den 15 mars 1940 av förslag till vissa ändringar i tulltaxan (proposition nr 205), att det ur konsument-synpunkt kunde förefalla angeläget, att en sänkning vidtoges i de finanstullar, som alltifrån år 1922 åvilade varor av konstsilke. Det kunde icke bestridas, att tullarna i vissa fall drabbade jämförelsevis tungt och att handeln med konstsilkevaror härigenom i viss mån fått en inriktning, som ur allmänt kommersiella synpunkter måste anses mindre önskvärd. Emellertid fann jag mig i dåvarande läge förhindrad att föreslå en allmän nedsättning av dessa ur statsfinansiell synpunkt viktiga tullar.

Riksdagens bevillningsutskott intog samma ståndpunkt i sitt betänkande den 16 maj 1940 (nr 25) i anledning av propositionen. Utskottet framhöll emellertid angelägenheten av att frågan om tullarna å konstsilkevaror och i samband därmed även frågan om gällande accis å konstsilkegarn snarast möjligt toges under omprövning.

I det läge, vari vår textilförsörjning för närvarande befinner sig, synes en omprövning av tullarna vara påkallad. En lämplig justering av tullsatserna torde vara av väsentlig betydelse för erhållande av önskvärd import av textilvaror från den europeiska kontinenten. I själva verket hava under den senaste tiden framkommit allt starkare önskemål på en nedsättning av tullarna å ifrågavarande artiklar. Jag finner mig dock alltjämt förhindrad att föreslå ett borttagande av accisen och den däremot svarande tilläggstullen å naturligt silke och långfibrigt konstsilke. Någon ytterligare justering av tulltaxans bestämmelser i fråga om varor av kortfibrigt konstsilke torde, såsom i promemorian angivits, ej heller böra vidtagas i detta sammanhang. Jag anser det vidare icke vara möjligt att tillmötesgå kravet på en sådan ändring i gäl-

lande bestämmelser, att varor av långfibrigt konstsilke i tullhänseende bleve likställda med varor av det kortfibriga materialet. Den ändring, som föreslagits i promemorian, inskränker sig till en nedskärning av tullsatserna för ett antal mera betydelsefulla varor, helt eller delvis bestående av långfibrigt konstsilke.

Det i promemorian framlagda förslaget synes mig i stort sett motsvara de önskemål beträffande modernisering av tulltaxebestämmelserna på ifrågavarande område och nedsättning av gällande tullsats för konstsilkevaror, som i nuvarande läge lämpligen kunna förverkligas. De nya tullsats, som upptagits i förslaget, synas beräknade med försiktighet och under hänsynstagande till de erinringar, som vid utredningen framförts från näringslivets sida. Man torde därför ha anledning antaga, att de yppade farhågorna för att en tullnedsättning enligt förslaget skulle kunna medföra ogynnsamma verkningar för den svenska industrien komma att visa sig ogrundade.

Verkställd undersökning har utvisat, att de ifrågasatta tullnedsättningarna, om beräkningarna utföras med ledning av föreliggande uppgifter över införseln till Sverige år 1938, skulle komma att medföra en minskning i tulluppbörden med omkring 1.5 miljon kronor per år. En motsvarande beräkning, grundad på 1939 och 1940 års importsiffror, har givit till resultat en inkomstminskning av 1.9 respektive 1.1 miljon kronor.

Det i promemorian framlagda förslaget torde böra föreläggas riksdagen. Vid bifall till förslaget torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma dag för ikraftträdandet av de nya bestämmelserna.

En sammanställning, utvisande de tullsats, som voro gällande före den 6 juni 1921 och de nuvarande samt de i förslaget upptagna nya tullsatserna för berörda varuslag, torde såsom *bilaga* få fogas till protokollet i detta ärende.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels antaga följande förslag till ändringar i den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan:

		Tull för 100 kg kronor
	Mattor, ej särskilt nämnda:	
	-----	
	andra slag, även försedda med sömnadsarbete eller fransar:	
464 - 465	innehållande <i>silke</i> : tulltaxeras efter vävna- dens beskaffenhet;	

	Vävnader, ej särskilt nämnda:	
	innehållande <i>silke</i> :	
	-----	
	fälb-, plysch- och sammetsvävnader, oskurna eller skurna:	
475	innehållande naturligt silke . . . . . N	2 000: —
476	andra . . . . . N	1 200: —
	<i>Anm.</i> Till dessa nummer hänföras endast så- dana vävnader, vilkas <i>flor</i> (lugg) helt eller del- vis består av silke.	
	andra slag:	
	av silke enbart eller i förening med högst 15 % annat spånadsämne (helsiden):	
	av konstgjort silke enbart eller i för- ening med högst 15 % annat spå- nadsämne, vägande per m ² :	
477: 1	200 g eller däröver . . . . . N	900: —
477: 2	mindre än 200 g . . . . . N	1 200: —
	-----	
	av silke i förening med mer än 15 % annat spånadsämne:	
	-----	
	andra (halvsiden):	
480: 1	innehållande naturligt silke . . . . . N	1 000: —
	andra slag, vägande per m ² :	
480: 2	200 g eller däröver . . . . . N	600: —
480: 3	mindre än 200 g . . . . . N	800: —
	<i>Anm.</i> Vid bestämmandet — — — över- spunnet garn.	

	Band, ej hänförliga till annat nummer, härunder inbegripna flätade, bandliknande snören med raka kanter och utan annat mönster än sådant, som åstadkommits genom färgat garn eller fär- gad tråd:	
	innehållande silke:	
	fälb-, plysch- och sammetsband:	
541: 1	innehållande naturligt silke . . . . . E	2 000: —
541: 2	andra . . . . . E	1 200: —
	<i>Anm.</i> Till dessa nummer hänföras endast så- dana band, vilkas <i>flor</i> (lugg) helt eller delvis består av silke.	
	andra slag:	
	av silke enbart eller i förening med högst 15 % annat spånadsämne (helsidenband):	

		Tull för 100 kg kronor
542	av konstgjort silke enbart eller i förening med högst 15 % annat spånadsämne	E 1 200: —
	av silke i förening med mer än 15 % annat spånadsämne:	
	andra (halvsidenband):	
544: 2	innehållande naturligt silke	E 1 000: —
544: 3	andra slag	E 800: —
	<i>Anm.</i> Vid bestämmandet — — — över- spunnet garn.	
	Snören och andra snörmakrarbeten, ej hänförliga till annat nummer:	
	innehållande silke:	
546: 1	innehållande naturligt silke	E 3 000: —
546: 2	andra	E 1 500: —
	Strumpstolsarbeten och andra genom virkning, stickning eller knytning tillverkade varor, metervara härunder inbegripen, ej hänförliga till annat nummer:	
	innehållande silke:	
551	andra slag:	
552: 1	innehållande naturligt silke	N 3 000: —
	andra:	
552: 2	strumpor	N 1 600: —
552: 3	andra	N 1 200: —
	Hängslen, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar, ej hänförliga till gulddragararbeten; ävensom delar därtill av spånadsvara:	
	av spånadsvara, innehållande silke, ej hänförliga till nr 581; ävensom höftgördlar och korseletter, bestående av dels elastisk spånadsvara och dels annan spånadsvara, innehållande silke:	
582: 1	innehållande naturligt silke	E 1 500: —
582: 2	andra	E 1 200: —
	Snörliv:	
	av spånadsvara, innehållande silke:	
584: 1	innehållande naturligt silke	E 1 000: —
584: 2	andra	E 800: —

		Tull för 100 kg kronor
	Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda:	
	----- andra slag: -----	
	av vävnad, hänförlig till nr 474, 475, 478, 480: 1 eller 613, eller av band, hänförliga till nr 541: 1, 543 eller 544: 2:	
602: 1	försedda med	} beläggas med samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, med tilllägg av
	broderier	
	eller spetsar E	} ..50%
602: 2	andra..... E	
	av vävnad, hänförlig till nr 476, 477: 1—2 eller 480: 2—3, eller av band, hänförliga till nr 541: 2, 542 eller 544: 3:	
603: 1	försedda med	} beläggas med samma tull som den spånadsvara, av vilken de framställts, med tilllägg av
	broderier	
	eller spetsar E	} ..70%
603: 2	andra..... E	

dels besluta, att förordningen den 12 juni 1936 (nr 293) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa skall upphöra att gälla samt att såsom ytterligare tillägg till gällande tulltaxa vid införsel från utlandet av varor av följande slag, skall utöver tull, som stadgas i tulltaxan, utgå tilläggstull på sätt nedan sägs:

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull
		Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda: ----- andra slag: -----	
		av vävnad, hänförlig till nr 474, 475, 478, 480: 1 eller 613 (statistiskt nr 1010, 1011, 1014, 1015, 1017: 1 eller 1176), eller av band, hänförliga till nr 541: 1, 543 eller 544: 2 (statistiskt nr 1079: 1, 1081 eller 1082: 2):	
602: 1	1163	försedda med broderier eller spetsar	} 100 % av tullen å den spånadsvara, av vilken artiklarna framställts.
602: 2	1164	andra..... E	

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tilläggstull
		av vävnad, hänförlig till nr 476, 477: 1—2 eller 480: 2—3 (statistiskt nr 1012, 1013: 1—2 eller 1017: 2—3), eller av band, hänförliga till nr 541: 2, 542 eller 544: 3 (statistiskt nr 1079: 2, 1080 eller 1082: 3):	
603: 1	1165	försedda med broderier eller	} 100 % av tullen å den spånads- vara, av vilken artiklarna framställts.
603: 2	1166	spetsar ..... E andra ..... E	

dels ock förklara, att de i det föregående omförmälda ändringarna skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Wærneman.

S a m m a n s t ä l l n i n g,

utvisande de före den 6 juni 1921 och de nu gällande tullsatserna samt de i förslaget upptagna nya tullsatserna för nedan angivna varuslag.

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tull för kg		
			före $\frac{1}{100}$ 1921	nu gäl- lande	enligt förslaget
ur 464	ur 999	Mattor, plyschartade. med flor av konstsilke	6:—	20:—	12:—
ur 475	ur 1011	Vävnader, ej särskilt nämnda:			
ur 476	ur 1012	fälb-, plysch- och sammetsvävnader med flor av konstsilke	6:—	20:—	12:—
		andra slag:			
		helsiden (av konstsilke enbart eller i för- ening med högst 15 % annat spånads- ämne), vägande per m ² :			
		200 g eller däröver	6:—	15:—	9:—
477	1013	mindre än 200 g	6:—	15:—	12:—
		halvsiden (av konstsilke), vägande per m ² :			
		200 g eller däröver	3:—	10:—	6:—
ur 480	ur 1017	mindre än 200 g	3:—	10:—	8:—
		Band:			
ur 541	ur 1079	fälb-, plysch- och sammetsband, med flor av konstsilke	6:—	20:—	12:—
		andra:			
		helsidenband (av konstsilke)	6:—	15:—	12:—
ur 542	1080	halvsidenband (av konstsilke)	3:—	10:—	8:—
ur 544: 2	ur 1082: 2	Silkesnören (av konstsilke)	9:—	30:—	15:—
ur 546	ur 1087	Strumpstolsarbeten (av konstsilke):			
		strumpor	9:—	30:—	16:—
ur 552	ur 1093	andra	9:—	30:—	12:—
ur 552	ur 1093: 1 ur 1094	Spånadsvaror, endast tillklippta, tillskurna, utstansade, fällade etc.:			
		av konstsilkesammetsvävnad eller -band . .	6:60	22:—	13:20
	ur 1118	av konsthelsidenvävnad eller -band	6:60	16:50	9:90 ¹
ur 567	ur 1124	av halvsidenvävnad (av konstsilke) eller -band	3:30	11:—	13:20 6:60 ¹ 8:80
ur 582	ur 1139	Hängslen, bälten, skärp etc. av konstsilke . .	4:—	15:—	12:—
ur 584	ur 1141	Snörliv av konstsilke	5:50	10:—	8:—
		Broderier:			
		å konstsilkesammetsvävnad eller -band . .	12:—	30:—	18:—
		å konsthelsidenvävnad eller -band	12:—	22:50	13:50 ¹ 18:—
ur 587	ur 1144	å halvsidenvävnad (av konstsilke) eller -band	6:—	15:—	9:— ¹ 12:—

¹ Tullsatsen avser varor av vävnad, vägande per m² 200 g eller däröver.

Tulltaxe- nr	Statistiskt nr	V a r u s l a g	Tull för kg		
			före ^o / _o 1921	nu gäl- lande	enligt förslaget
			kr.	kr.	kr.
ur 602	{ ur 1163 ur 1164 }	Kläder och andra sömnadsarbeten: av konstsilkesammetsvävnad eller -band: försedda med broderier eller spetsar . . .	14: —	50: —	32: 40
ur 603	{ ur 1165 ur 1166 }	andra	12: —	46: —	30: —
ur 602	ur 1163	av konsthelsidenvävnad eller -band: försedda med broderier eller spetsar . . .	14: —	37: 50	24: 30 ¹ 32: 40
ur 603	ur 1165	andra	12: —	34: 50	22: 50 ¹ 30: —
ur 602	ur 1164	av halvsidenvävnad (av konstsilke) eller -band: försedda med broderier eller spetsar ..	6: 50	25: —	16: 26 ¹ 21: 60
ur 603	ur 1166	andra	5: 50	23: —	15: — ¹ 20: —

¹ Tullsatsen avser varor av vävnad, vägande per m² 200 g eller däröver.